

Σοβαρός κίνδυνος να μην ολοκληρωθούν έργα ΕΣΠΑ 7,5 δισ.

Θα επιβαρύνουν τον εθνικό προϋπολογισμό αν δεν τελειώσουν μέχρι το 2015, που λήγει και η παράταση

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Στον αέρα βρίσκεται σχεδόν το ένα τρίτο των έργων του ΕΣΠΑ, που κινδυνεύει να μείνει ανεκτέλεστο μέχρι τη λήξη της χρηματοδότησης, τη χρονιά δηλαδή που λήγει η περίοδος υλοποίησης του Προγράμματος.

Αυτό προκύπτει από το ενημερωτικό σημείωμα που έχουν συντάξει οι αρμόδιες υπηρεσίες και το οποίο βρίσκεται, από τον Ιούλιο, στα χέρια του υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών και Δημοσίων Έργων κ. Κωστή Χατζηδάκη.

Πρόκειται για έργα ύψους 7,5 δισ. ευρώ στο σύνολο των 24 δισ. ευρώ που είναι όλο το ΕΣΠΑ και τα οποία σύμφωνα με τις προβλέψεις των αρμοδίων υπηρεσιών, κινδυνεύουν να μείνουν ανεκτέλεστα, επιβαρύνοντας τον εθνικό προϋπολογισμό για την ολοκλήρωσή τους. Ο κίνδυνος έχει να κάνει με τη σαφή υποχρέωση που προκύπτει από τους κοινοτικούς κανονισμούς για απολογιστική αποπληρωμή των έργων, δηλαδή μετά την ολοκλήρωσή τους και στον προγραμματισμένο χρόνο. Υπενθυμίζεται ότι η προγραμματική περίοδος του ΕΣΠΑ λήγει τυπικά το 2013 και με βάση την επιμήκυνση που επιτρέπουν οι κοινοτικοί κανόνες, ο χρόνος ολοκλήρωσης του ΕΣΠΑ παρατείνεται έως το 2015.

Ενδεικτικό της προβληματικής υλοποίησης του Προγράμματος είναι το γεγονός ότι ο κίνδυνος που περιγράφουν οι αρμόδιες υπηρεσίες αφορά το 2015, ενώ ακόμη πιο σοβαρή είναι η επισήμανση ότι η πρόβλεψη για τα έργα που δεν θα εκτελεστούν έγκαιρα, επιδεινώθηκε κατά 1 δισ. ευρώ

σε σχέση με την πρόβλεψη που είχε γίνει τον Μάιο και η οποία έκανε λόγο για ανεκτέλεστα έργα 6,4 δισ. ευρώ. Ακόμη χειρότερη είναι η πρόβλεψη σε σχέση με αυτή που είχε γίνει στις αρχές του χρόνου, όταν οι αρμόδιες υπηρεσίες προσδιόριζαν το ύψος των ανεκτέλεστων έργων στα 5,2 δισ. ευρώ.

Η επιδείνωση έχει να κάνει με τις καθυστερήσεις που υπήρξαν λόγω των δύο εκλογικών διαδικασιών, αλλά και από εγγενή προ-

Η πρόβλεψη για τα έργα που δεν θα εκτελεστούν έγκαιρα, επιδεινώθηκε κατά 1 δισ. ευρώ σε σχέση με τον Μάιο.

βλήματα στην εκτέλεση των Προγραμμάτων, τα οποία έχουν καθλώσει (με βάση τα στοιχεία του τέλους Ιουλίου) την απορροφητικότητα των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων στο 36% περίπου.

Είναι χαρακτηριστικό ότι από το σύνολο των 14,2 δισ. ευρώ που έχουν διατεθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για μεγάλα έργα υποδομών, έργα περιβάλλοντος, ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, της εργασίας ή την εκπαίδευση, έχουν μέχρι στιγμής απορροφηθεί μόλις τα 5,1 δισ. ευρώ, ενώ στο μισό περίπου είναι η απορροφητικότητα των Περιφερειακών προγραμμάτων, που έχουν δαπανήσει περί τα 4,2 δισ. ευρώ από το σύνολο των 9,6 δισ. ευρώ που διαχειρίζονται οι Περιφέρειες.

Ο κίνδυνος προέρχεται κατά κύριο λόγο από την παρατεταμένη εκκρεμότητα που υπάρχει στα έργα συμβάσεων παραχώρησης, δηλαδή τους μεγάλους αυτοκινητόδρομους και τα οποία αποτελούν το 36% του συνολικού προϋπολογισμού του Προγράμματος Προσηλωσιμότητας, που αποτελεί και το μεγαλύτερο Πρόγραμμα, με δεσμευμένους πόρους 4,3 δισ. ευρώ. Η έλλειψη χρηματοδότησης της ιδιωτικής συμμετοχής έχει παγώσει εδώ και δύο περίπου χρόνια και η προσπάθεια για τη δημιουργία του Ταμείου Επιμερισμού που θα χρηματοδοτήσει τα έργα, δεν έχει καρποφορήσει ακόμα.

Την ίδια στιγμή η οικονομική κρίση έχει οδηγήσει σε διάλυση των βολαβιών των περισσότερων εταιρειών του κατασκευαστικού κλάδου, ενώ η πρόσφατη οδηγία της Ε.Ε. που προβλέπει τον έλεγχο όλων των έργων υποδομής για το κατά πόσο αποτελούν κρατική ενίσχυση, έχει σταματήσει τη συμβασιοποίηση έργων, όπως το αεροδρόμιο της Σκιάθου, το υποέργο του Αεροδρόμιου Μακεδονίας και το Αεροδρόμιο των Χανίων.

Σοβαρά είναι τα προβλήματα που υπάρχουν στο Πρόγραμμα του Περιβάλλοντος, το οποίο λόγω διαδοχικών καθυστερήσεων σε έργα διαχείρισης αποβλήτων και υπό τον φόβο της απώλειας πόρων, έχει επιβαρυνθεί με πληθώρα πρόσθετων έργων. Είναι χαρακτηριστικό ότι το ποσοστό των ενταγμένων έργων υπερκαλύπτει κατά δύο φορές τους πόρους του Προγράμματος - ξεπερνά το 212% - με συνέπεια να καθίσταται πλέον μη διαχειρίσιμη η προοπτική ύπαρξης ανεκτέλεστων έργων. Μεταξύ των προβλημάτων που

Η πορεία υλοποίησης του ΕΣΠΑ

Σε δισ. ευρώ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ	ΠΡΑΓΜ/ΣΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ
Περιβάλλον - Αειφόρος Ανάπτυξη	2,12	0,59	28,02%
Ενίσχυση της Προσηλωσιμότητας	4,35	1,64	37,61%
Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα	1,52	1	65,91%
Ψηφιακή Σύγκλιση	1,01	0,23	22,84%
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού	2,66	0,94	35,43%
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση	1,69	0,49	28,98%
Διοικητική Μεταρρύθμιση	0,59	0,08	13,35%
Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής	0,23	0,07	33,01%
Μακεδονίας - Θράκης	3,15	1,36	43,08%
Δυτικής Ελλάδας - Πελοποννήσου - Ιονίων Νήσων	1,05	0,41	37,88%
Κρήτης & Νήσων Αιγαίου	1,14	0,52	45,93%
Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας - Ηπείρου	1,39	0,83	59,88%
Αττικής	2,87	1,03	35,76%
Σύνολο τομεακών	14,17	5,05	35,62%
Σύνολο περιφερειακών	9,62	4,15	43,09%

ΠΗΓΗ: Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

καταγράφονται είναι ο μεγάλος αριθμός των ενστάσεων που υποβάλλονται, η αδυναμία κατάθεσης εγγυητικών επιστολών από την πλευρά των αναδόχων, αλλά και η αδυναμία κάλυψης από την πλευρά της Διαχειριστικής Επιτροπής της ίδιας συμμετοχής ή ακόμα και του ΦΠΑ στα έργα υδρεύσεων και αποχετεύσεων. Αντίστοιχο πρόβλημα διαπιστώνεται και στο Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητας με συνέπεια να καθίσταται επιτακτική η ανάγκη περαιτέρω ενίσχυσης των πό-

ρων που προβλέπονται. Σε τραγική κατάσταση είναι η πορεία του Προγράμματος Διοικητική Μεταρρύθμιση, που αν και θα μπορούσε να λειτουργήσει καταλυτικά στον εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης, απειλείται με απώλεια πόρων ήδη από το 2012, ενώ από ατέρμονες καθυστερήσεις χαρακτηρίζεται το Πρόγραμμα Ψηφιακή Σύγκλιση, εξαιτίας του γεγονότος ότι τα έργα που υλοποιεί διατρέχουν οριζόντια το σύνολο των φορέων που εμπλέκονται.